

- A** obeundas, quibus ille cæteris animalibus præstat, oportet profectò obscuriorem esse in brutis hunc plexum, utpote quæ tanta puritate, & elaboratione horum spirituum ad suas functiones peragendas nequaquam opus habeant. Sed demus esse hunc plexum; an propterea dicemus illis fieri spiritum aliquem, natura, & usu diuersum ab alio qui in reliquis partibus continetur? Non enim sequitur, fieri spiritum, ubi reuolutiones vasorum à natura sunt fabricata; sed satis est, si dicamus diligentius elaborari vniuersam materiam, quæ in illis continetur, eo modo, quo idem author docet vasa spermatica circa testes mirificè circumuolui, non ut illic gignatur spiritus aliquis, qui peculiare nomen, peculiaremque formam recipiat, sed ut sanguis, qui semen fieri debet, ob loci angustiam diutius in via hæreat, & mora melius concoquatur. Ut igitur hæc implicatio vasorum non habet eum usum, sic ille non debet plexui suo tribuere aliquid peculiare, quod in alijs nequaquam conceditur. Sed quæ natura in corde quasdam reuolutiones vasorum non fabricauit ad vitalium spirituum generationem? si enim illa huiusmodi retia contexere solet, ubi procreare vult animale spiritum, quæ idem non fecit in omni alio spiritu? aut si vnum gignit absque illis plexibus, quæ idem non poterit in alijs præstare? An non etiam illud arguit commentum de spiritu animali? quod de materia ex qua gignitur, & loco in quo conficitur, author ille tantopere à se ipso discrepat: nam tradit, nunc ipsum ex vitali spiritu, nunc ex aere inspirato, nunc ex sanguine gigni, quum scribit eum esse exhalationem quandam benigni sanguinis, nunc verò ex ipso sanguine nutriri: sunt enim hæc inter se diuersa: iac mirum est, quo modo ex aere inspiratio possit ille fieri, quem dicit esse igneæ, & aereæ substantiæ, ex eoque constare corpus, & illum in reticulari plexu confici: quo enim pacto aer inspiratus ad eum plexum ferri potest? quomodo constare corpus ex eo aere, qui trahitur per nares, genito iam animali, & in ipso aere viuentem procreari dicitur? necesse enim est partem esse corporis id, ex quo illud constare ponitur: at pars nequit esse, quod post ortum corpori additur. Qua ratione etiam potest igneæ esse substantiæ, quod in ventriculis cerebri, ubi frigus exuperat ob partis frigida temperiem generatur, præsertim si substantiæ suæ partem capit ab aere externo. Et quo modo intelligi potest igneæ & aereæ esse substantiæ, si ex solo aere (ut ille vult) aliquando gignitur, aliquando verò ex ipso sanguine? Quod si animalis spiritus est exhalatio benigni sanguinis, quid erit vitalis, & naturalis? quænam inter illos differentia ex materia sumi poterit? Quid porro incertius eo, quod scribit de loco, ubi gignitur hic spiritus: nam aliquando eum in plexu illo suo re-formi contineri, & fieri, aliquando in ventriculis cerebri, illisque anterioribus duobus, nunc in medio, nunc in postremo, nunc forte inquit etiam in venis, quæ ad ventriculos pertinent, & non solum quidem in ventriculis, sed etiam in vniuersa cerebri substantia fieri, & contineri tradit: ut enim is qui ostendere non poterat, esse hunc spiritum animale, ita incertus erat de loco, ubi ille confisteret. Sed dicat quæso, qua ratione velit animale fieri in plexu reticulari: nam quum ille plexus totus ex arterijs constet, absurdum est, vniuersum alium spiritum, qui in reliquis arterijs continetur, vitalem esse putare: eum verò solum, qui in eo plexu est, diuersæ naturæ, & animale fieri. Sicut enim suum pulsum, omnemque aliam vim sibi insitam vbique retinent arteriæ: ita quicquid in illis gignitur, eiusdem naturæ & facultatis esse oportet. Ac longè quidem adhuc absurdior videbitur illius generatio, si illum dicamus in venis pertinentibus ad ventriculos cerebri contineri: quid enim differet ille à naturali? quorsum admirabilis ille plexus erit factus? si absque illo, arteriarumque actione in venis elaborari potest. Tradit & illud quoque substantiam animalis spiritus, nunc crassam, nunc tenuem, & lucidam esse: qua quidem in re concedi potest, quod crassa sit vel tenuis, ob differentiam materiæ, ex qua gignitur, & agentis vim validiorem, aut imbecilliorum, sed quod lucidus sit quo pacto probare potest? vnde enim lumen, vnde splendorem accipit? an fortè propterea quod in fricatione oculorum splendor quidam elicitur & circa illos obseruatur? dicemus id fieri, quia spiritus qui ad eos ueniunt lucidi sint: id enim, ut rectè scribit Aristoteles in libro de Sensu & sensibili, ob aliam rationem accidit. At non solum id reprobatur spiritus hos animales, quod eos nunc luminosos in cerebro gigni, nunc tales in oculis fieri, pronunciet: sed illud etiam, quod de illorum vi, & usu nihil certum statuere possit. Nam eos dicit aliquando esse animæ affectum, aliquando eiusdem instrumentum. Etenim absurdum est, ut rectè docet Aristoteles, credere animam esse spiritum: quippe cum anima forma sit corporis: spiritus uerò forma esse nequeat. Iam uerò si spiritus hic animalis est animæ instrumentum, contineturque in cerebro, cur perpetuò non fiunt sensationes, cogitationes, & aliæ principes actiones? est enim in cerebro insita semper anima, agendi que uis, & ubique suppetunt obiecta, quæ sensus, & alias animæ facultates mouere possunt. Quod si instrumentum non deest, numquam profectò cessare deberent illæ actiones, ad quas in se edendas, cerebrum est comparatum. At quum uideamus hominem assidue sentire, & cogitare non posse, euidentis est id argumentum, non esse animale aliquem spiritum, qui illic perpetuò resideat, aut longum, & propriam elaborationem postulet, ut talis fiat: nimirum eum minimo temporis momento, sicut in somno, & uigilia apparet, sensationes fiant, desinantque fieri. Quod si animales functiones